

Thu thập dữ liệu về Đổi mới sáng tạo trong canh tác lúa, tích hợp vào VHLSS 2022

Nguyễn Thị Thu Oanh

Tổng cục Thống kê, 21/01/2022

- ❖ Giới thiệu CGIAR SPIA
- ❖ Ba Đổi mới sáng tạo tích hợp vào VHLSS 2022
- ❖ Chọn mẫu hộ - Mục 4B111
- ❖ Chọn hộ lấy mẫu lá, chọn thửa ruộng và chọn mẫu lá lúa – Mục 4B112 và 4B113
- ❖ Hỏi đáp

CGIAR

Nhóm Tổ chức Nghiên cứu Nông nghiệp Quốc tế

Standing
Panel on
Impact
Assessment

CGIAR phối hợp chặt chẽ với cơ quan quốc gia thực hiện nghiên cứu, đổi mới, sáng tạo trong nông nghiệp, hướng tới xóa đói, giảm nghèo, cải thiện môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu

Karen Macours

SPIA CHAIR

Kyle Emerick

SPIA MEMBER

Sujata Visaria

SPIA MEMBER

Monica Biradavolu

SPIA SPECIAL INITIATIVE MEMBER

Kelsey Jack

SPIA SPECIAL INITIATIVE MEMBER

Rachid Laajaj

SPIA SPECIAL INITIATIVE MEMBER

Travis Lybbert

SPIA SPECIAL INITIATIVE MEMBER

- Tư vấn độc lập trực thuộc CGIAR
- Chủ tịch và các thành viên của Ban, được hỗ trợ bởi nhóm hành chính và nhóm kỹ thuật

Nhóm nghiên cứu của SPIA tại Việt Nam

James Stevenson
Nhà nghiên cứu cao cấp

Frederic Kosmowski
Nhà nghiên cứu

Nguyễn Thị Thu Oanh
Nghiên cứu viên

Bạch Thị Nhật Thảo
Nghiên cứu viên

- Thường xuyên thu thập dữ liệu về áp dụng các đổi mới, sáng tạo trong nông nghiệp – phục vụ nghiên cứu, hoạch định chính sách, báo cáo các nhà tài trợ, đối tác liên quan.
- Khuyến khích áp dụng các phương pháp đo lường khách quan trong các điều tra nông nghiệp qua việc thực hiện các khảo nghiệm phương pháp

Toàn bộ nghiên cứu của CGIAR tại Việt Nam (2000 – 2021)

20+ cuộc phỏng vấn với các nhà khoa học của CGIAR và các cơ quan quốc gia

Rà soát các bài báo, nghiên cứu, số liệu thống kê chính thức, quyết định, nghị định liên quan

69 đổi mới sáng tạo đã được xác định

25 đổi mới sáng tạo đã được phổ biến, áp dụng rộng rãi

25 sáng tạo có đặc điểm “có thể quan sát”

■ Đánh bắt và nuôi trồng thủy sản

■ Giống cây trồng mới

■ Cơ giới hóa

■ Chăn nuôi và sức khỏe con người

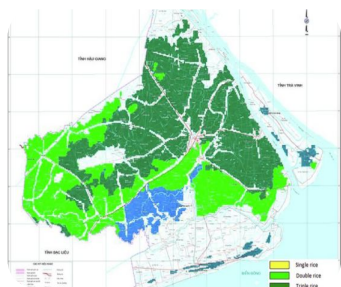
■ Quản lý tài nguyên thiên nhiên

■ Công cụ kỹ thuật số

Thực hành Một Phải Năm Giảm

- Sử dụng mô đun 4B111
- Hỏi cho tất cả các hộ trồng lúa trong 12 tháng vừa qua

Hệ thống sản xuất lúa và lịch thời vụ thích ứng

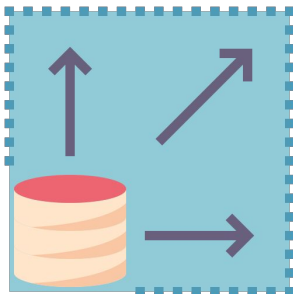
- Sử dụng mô đun 4B111
- Hỏi cho tất cả các hộ trồng lúa trong 12 tháng vừa qua

Các giống lúa cải tiến xác định bằng DNA

- Lấy mẫu lá 1000 thửa ruộng (1000 hộ) vụ Đông Xuân 2021-2022. Tối đa 5 hộ mỗi địa bàn nông thôn.
- Sử dụng mô đun 4B112 và 4B113

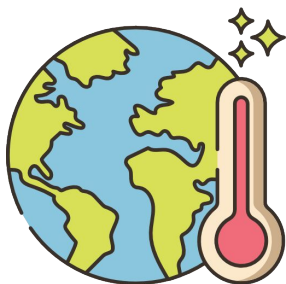
Lý do lựa chọn 03 ĐMST

- ✓ là chủ đề của các nghiên cứu chuyên sâu
- ✓ có khả năng đã được áp dụng trên quy mô lớn

- ✓ phù hợp với chính sách phát triển nông nghiệp bền vững của Việt Nam, được Bộ NNPTNT xác nhận giá trị đối với những nỗ lực của Bộ trong hoạch định chính sách nông nghiệp

- ✓ góp phần nghiên cứu biến đổi khí hậu, đánh giá giảm phát thải khí nhà kính trong canh tác lúa – Thỏa thuận quốc tế về Đóng góp do quốc gia tự xác định (NDC) của Việt Nam

Mục 4B111: Thực hành Một Phải Năm Giảm; Hệ thống sản xuất lúa và lịch thời vụ thích ứng

- Tổng cục Thống kê chọn mẫu theo quy trình chọn mẫu của Tổng cục
- Tất cả các hộ có hoạt động trồng lúa trong vòng 12 tháng qua (hộ trả lời có thu hoạch lúa tại câu M4B11_C2) được tiếp tục phỏng vấn cho Mô đun 4B111

4B1.1.1. Thực hành quản lý canh tác lúa tiên tiến

1. ĐIỀU TRA VIÊN KIỂM TRA PHẦN 4B1.1 XEM HỘ CÓ THU TỪ CÂY LÚA TRONG 12 THÁNG QUA KHÔNG?

Phần 1. Hệ thống sản xuất lúa thích ứng

2. Trong 12 tháng qua, hộ [ông/bà] có nhận được khuyến cáo/thông báo của cán bộ chính quyền về?

T
H
Ứ

T
Ự

(ĐIỀU TRA VIÊN: CÁN BỘ CHÍNH QUYỀN GỒM CÁN BỘ CHUYÊN MÔN VỀ NÔNG NGHIỆP CÁC CẤP, CÁN BỘ ỦY BAN NHÂN DÂN, HỢP TÁC XÃ, CÁN BỘ KHUYẾN NÔNG, TỔ TRƯỞNG DÂN PHỐ, TRƯỞNG THÔN, ĐÀI TRUYỀN THANH XÃ)

Có.....1

Không.....2 (>> DÒNG TIẾP THEO)

1	Không trồng lúa trong một vụ	NẾU 1 >>>
2	Chuyển từ cây lúa sang sản xuất sản phẩm khác	NẾU 1 >>>
3	Thay đổi ngày gieo sạ/mạ	NẾU 1 >>>

Một số câu hỏi quan trọng Phần 4B11 và 4B111

Câu hỏi M4B11_C3AB

Lịch gieo mạ, sạ lúa của từng Vụ đã thu hoạch

Đồng bằng Sông Cửu Long

M4B11_C3AB.Thông tin về **Lúa tẻ đông xuân**

Ông bà bắt đầu gieo sạ/mạ khi nào?

Ngày

10

Tháng

11

Năm

2020

Theo lịch nào

Âm lịch

Dương lịch

Lưu ý hỏi lại kiểu lịch
người trả lời sử dụng

Các tỉnh phía Bắc

M4B11_C3AB.Thông tin về **Lúa tẻ đông xuân**

Ông bà bắt đầu gieo sạ/mạ khi nào?

Ngày

12

Tháng

01

Năm

2021

Theo lịch nào

Âm lịch

Dương lịch

M4B111_C5B.[ÔNG/BÀ] có biết công nghệ/thực hành dưới đây không?

ĐTV: ĐỌC TO TOÀN BỘ TÊN GỌI KHÁC NHAU CỦA THỰC HÀNH/CÔNG NGHỆ CANH TÁC LÚA

☐ 1.VietGAP [Tiêu chuẩn thực hành sản xuất nông nghiệp tốt của Việt Nam]

☐ 2.Một Phải, Năm Giảm [One Must Do, Five Reduction (1M5R)]

☐ 3.Tưới ướt khô xen kẽ ; Khô ngập luân phiên; Nông Lộ Phơi [Alternate Wetting and Drying (AWD)]

☐ 4.Quản lý tổng hợp dinh dưỡng và dịch hại cây trồng [Integrated Crop Management (ICM)]

☐ 5.Ba Giảm Ba Tăng [Three Reductions, Three gains (3R3G)]

☐ 6.Hệ thống thâm canh lúa cải tiến; Hệ thống thâm canh lúa tổng hợp [System of Rice Intensification (SRI)]

☐ 7.Thực hành khác

Câu hỏi đánh giá “Nhận biết qua tên gọi”. Cán bộ khảo sát vui lòng đọc to toàn bộ các tên gọi khác nhau của Thực hành/Công nghệ này để người trả lời xác nhận có biết hay không

M4B111_C2. Trong 12 tháng qua, hộ [ÔNG/BÀ] có nhận được khuyến cáo/ thông báo của cán bộ chính quyền về:

- ☐ 1. Không trồng lúa trong 1 vụ
- ☐ 2. Chuyển từ cây lúa sang sản xuất sản phẩm khác
- ☐ 3. Thay đổi ngày gieo/sạ mạ
- ☐ 4. Các giống lúa để trồng
- ☐ 5. Chuyển sang các giống lúa ngắn ngày hơn
- ☐ 6. Thay đổi lịch tưới tiêu

**CÁN BỘ CHUYÊN MÔN VỀ
NÔNG NGHIỆP CÁC CẤP, HỢP
TÁC XÃ, KHUYẾN NÔNG,
TRƯỞNG THÔN, ĐÀI TRUYỀN
THANH XÃ**

**OM5451, BẮC THƠM 7,
BC15, ML48, TBR225 ... chịu
mặn, chịu rét, khô phèn chua
phù hợp với khí hậu, năng
suất và chất đất tại địa
phương**

M4B111_C6. Trong Vụ Đông Xuân đã thu hoạch vừa qua, [ông/bà] gieo hạt theo phương pháp nào?

- ☐ 1. Gieo bằng tay
- ☐ 2. Máy gieo hạt
- ☐ 3. Máy thổi hạt
- ☐ 4. Cấy tay hoặc cấy máy
- ☐ 5. Phương pháp khác

Hình minh họa cho máy gieo hạt ở lựa chọn số 2

Hỏi cho Vụ Đông Xuân đã thu hoạch:

- Là Vụ Đông Xuân 2020-2021, nếu thu thập dữ liệu vào đầu năm 2022
- Là Vụ Đông Xuân 2021-2022 nếu thu thập dữ liệu vào cuối năm 2022

Hình minh họa máy gieo hạt được đính kèm. ĐTV vui lòng cho người trả lời xem hình để xác nhận họ có dùng loại máy này hoặc máy gieo hạt tương tự hay không

Từ Câu 6 – Câu 14: Chỉ hỏi cho Vụ Đông Xuân đã thu hoạch

M4B111_C7. Từ giai đoạn sau cấy đến lúc lúa chín, có bao nhiêu lần thửa ruộng được để khô?

(số lần)

M4B111_C8. Tính trung bình, mỗi lần thửa ruộng được để khô bao nhiêu ngày trước khi nước được bơm trở lại vào thửa ruộng?

(số ngày)

MỘT THỪA RUỘNG ĐƯỢC COI LÀ KHÔ KHI MẶT RUỘNG KHÔNG CÒN NƯỚC.

MỘT THỪA RUỘNG CÓ THỂ BỊ KHÔ DO NHIỀU NGUYÊN NHÂN, NHƯ BỊ HẠN HÁN, CÁN BỘ HỢP TÁC XÃ/NGƯỜI DÂN TRÌ HOÃN BƠM NƯỚC

Giả sử thửa ruộng được để khô 3 lần:

**Lần 1 kéo dài 10 ngày
Lần 2 kéo dài 7 ngày
Lần 3 kéo dài 9 ngày**

Tính trung bình: 9 ngày/lần

M4B111_C9. Ông/Bà có thể quyết định thời điểm tưới tiêu, lấy nước không?

- ☐ 1. Có
- ☐ 2. Không, UBND Xã/Hợp tác xã quyết định
- ☐ 3. Không, Công ty Thủy lợi (nhà nước hoặc tư nhân) quyết định

Nếu ruộng của hộ sử dụng kênh tưới tiêu chung do Chính quyền/HTX/Công ty Thủy lợi quản lý việc bơm, thoát nước thì hộ thường không có khả năng tự quyết định thời điểm lấy nước vào ruộng. Hộ lấy nước vào ruộng khi được các Chính quyền/HTX/Công ty Thủy lợi thông báo

Hỏi cho Vụ Đông Xuân đã thu hoạch

M4B111_C10. [Ông/Bà] có sử dụng hạt giống được chứng nhận không?

- ☐ 1. Có
- ☐ 2. Không

HẠT GIỐNG ĐƯỢC CHỨNG NHẬN LÀ HẠT DO CÔNG TY SẢN XUẤT, ĐÓNG GÓI TRONG BAO BÌ GHI RÕ TÊN GIỐNG, CẤP GIỐNG (NGUYÊN CHỦNG, SIÊU NGUYÊN CHỦNG, XÁC NHẬN 1, XÁC NHẬN 2, LÚA LAI, LÚA LAI F1)

**Chọn mẫu ngẫu nhiên hộ lấy mẫu lá lúa,
chọn thửa ruộng và chọn lá lúa**

**Một số câu hỏi quan trọng Phần
4B112 và 4B113**

- **Mục 4B112 và 4B113**
: Các giống lúa cải tiến xác định bằng phân tích DNA
- **Vụ Đông Xuân 2021 – 2022**, lấy mẫu trong các tháng 2, 3, 4 phụ thuộc vào lịch gieo trồng của vùng trồng lúa. SPIA gửi thông tin đến từng CTK Tỉnh để hướng dẫn chi tiết

- Tại mỗi địa bàn nông thôn, dựa trên danh sách hộ khảo sát đã có mã hộ, chọn hộ có mã hộ **LẺ** (001, 003, 005, 007, 009, 011, 013, 015, 017, 019)
- Nếu các hộ trên đang trồng lúa trong Vụ Đông Xuân 2021 – 2022, chọn hộ để lấy mẫu lá và phỏng vấn cho Mục M4B112 và M4B113, **KHÔNG CHỌN** ngay khi đã đủ **5 HỘ** cho địa bàn.
- **KHÔNG** thực hiện thay thế bằng hộ trồng lúa có mã hộ chẵn, cho dù đến khi phỏng vấn hộ cuối cùng vẫn không đủ 5 hộ.
- Thực hiện rà soát hộ có mã hộ lẻ để biết hộ có trồng lúa trong Vụ Đông Xuân 2021 – 2022 hay không trước khi xuống phỏng vấn để mang theo dụng cụ lấy mẫu lá, tránh bỏ sót hộ trồng lúa có mã hộ lẻ khi chưa phỏng vấn đủ 5 hộ

Quy trình chọn thửa ruộng

4B1.1.2. Liệt kê tất cả thửa ruộng và chọn ngẫu nhiên một thửa

PHẦN NÀY CHỈ THU THẬP Ở NHỮNG ĐỊA BÀN NÔNG THÔN
ĐƯỢC KHẢO SÁT TRONG THÁNG 2, 3 VÀ 4

1. Đã có bao nhiêu hộ được chọn để lấy mẫu lá lúa tại địa bà <= 5 (>> Câu 2)
> 5 (Hoàn thành phỏng vấn)
2. Hộ này có được chọn để lấy mẫu lá lúa Có..... 1(>> Câu 3)
Không..... 2 (>> Hoàn thành phỏng vấn)

CÁN BỘ KHẢO SÁT: "Vui lòng cho tôi xin tên toàn bộ thửa ruộng Ông/Bà trồng lúa trong vụ này"

M Ã T H Ũ A R U Ộ N G	3	4	5
	Tên thửa ruộng	Cây lúa trồng trên thửa ruộng [...] đang ở giai đoạn sinh trưởng nào? 1. Dưới 20 ngày tính từ ngày gieo hạt 2. Trên 20 ngày tính từ ngày gieo hạt NẾU 2 >>> Câu 4 NẾU 1 >>> Không chọn	Chọn thửa ruộng [PHẦN MỀM CAPI SẼ HỖ TRỢ CHỌN NGẪU NHIÊN 1 THỬA RUỘNG]
1			
2			
3			
4			
5			
6			

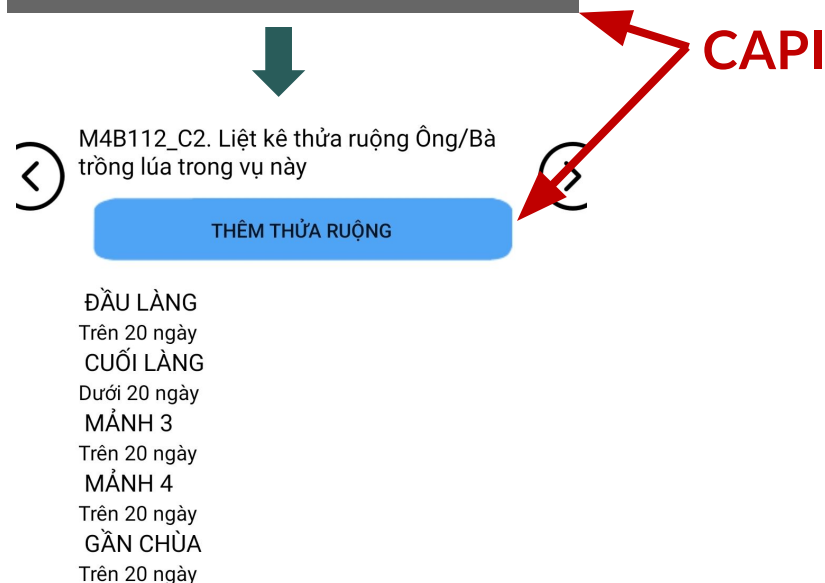
M4B112_C2. Liệt kê thửa ruộng Ông/Bà trồng lúa trong vụ này

ĐẦU LÀNG

Cây lúa đang ở giai đoạn sinh trưởng nào?

☐ 1. Dưới 20 ngày tính từ ngày gieo hạt
☒ 2. Trên 20 ngày tính từ ngày gieo hạt

Thêm Đóng

Quy trình chọn thửa ruộng

M4B112_C4. Chọn thửa ruộng

CHỌN

GẦN CHÙA

M4B113_C3. Diện tích canh tác của thửa ruộng **GẦN CHÙA**, tính bằng mét vuông, là bao nhiêu?

7 500 (m²)

Nguồn gốc hạt giống: Mua hay tự sản xuất (để giống từ vụ trước)

M4B113_C8. Nguồn gốc của hạt giống trồng trên thửa ruộng **GẦN CHÙA** là gì?

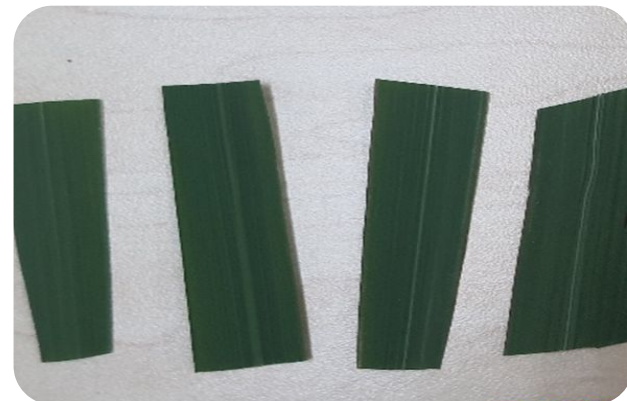
- ☐ 1. Tự sản xuất
- ☐ 2. Tổ nhóm sản xuất/Câu lạc bộ hạt giống
- ☐ 3. Công ty giống
- ☐ 4. Viện nghiên cứu/Trường đại học
- ☐ 5. Khuyến nông
- ☐ 6. Hợp tác xã
- ☐ 7. Cửa hàng tư nhân/người bán buôn
- ☐ 8. Khác

M4B113_C8. Nguồn gốc của hạt giống trồng trên thửa ruộng **GẦN CHÙA** là gì?

- ☒ 1. Tự sản xuất
- ☐ 2. Tổ nhóm sản xuất/Câu lạc bộ hạt giống
- ☐ 3. Công ty giống
- ☐ 4. Viện nghiên cứu/Trường đại học
- ☐ 5. Khuyến nông
- ☐ 6. Hợp tác xã
- ☐ 7. Cửa hàng tư nhân/người bán buôn
- ☐ 8. Khác

M4B113_C9. [Ông/Bà] đã sử dụng lại giống chính được trồng trên thửa ruộng **GẦN CHÙA** trong bao nhiêu vụ rồi?

Quy trình lấy mẫu lá lúa

4 cm

Quy trình lấy mẫu lá lúa

**Quét
Barcode
hoặc tự
điền mã
barcode**

M4B113_C16. Barcode mẫu lá

< 00342 >

QUÉT BARCODE

Phần mềm tự động lấy ngày

M4B113_C14. Ngày chọn thửa ruộng

Ngày

18

Tháng

01

CHỤP ẢNH

Khi cài đặt phần mềm CAPI, cần cho phép ứng dụng sử dụng camera, truy cập vào dữ liệu ảnh, GPS

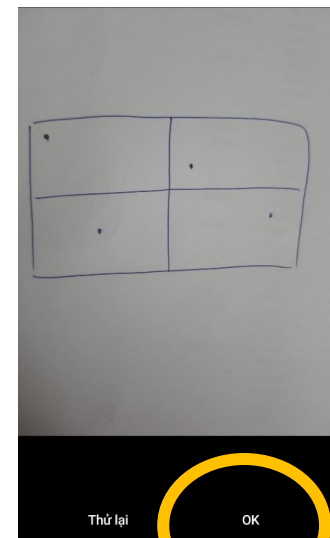
GPS. Định vị thửa ruộng

LẤY GPS

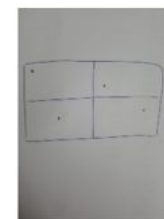
Kinh độ

Vĩ độ

Ảnh chụp vị trí lấy mẫu

M4113_C15. Ảnh vị trí lấy mẫu lá

CHỤP ẢNH

Thank You

Liên hệ:

Dr. Frederic Kosmowski

Email: F.Kosmowski@cgiar.org

Nguyễn Thị Thu Oanh

Email: O.Nguyen@cgiar.org

www.cas.cgiar.org/spia
spia@cgiar.org

CÂU HỎI?